

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ลีลาการเขียนข่าวกับการรับรู้ของผู้อ่านนั้น ทำให้ทราบถึงผลของการใช้ภาษา และการลำดับเนื้อเรื่องในการเขียนข่าวที่มีต่อการรับรู้ของผู้อ่านในหลายๆ ด้าน โดยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 คือ ภาษาในการเขียนข่าวมีผลต่อการรับรู้ของผู้อ่าน

ผลการวิจัยสามารถแบ่งเป็นหัวข้อย่อยๆ ดังนี้

1.1 ภาษาข่าวและภาษามาตรฐานมีผลต่อความเข้าใจของผู้อ่าน

1.1.1 การใช้ภาษาข่าวและภาษามาตรฐานในการเขียนข่าวทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาข่าวได้แตกต่างกัน โดยผลจากการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนน (mean) ความเข้าใจเนื้อหาข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานแตกต่างจากภาษาข่าว จึงสนับสนุนสมมุติฐานที่กำหนดไว้ โดยในข่าวทดลองที่ 1 ซึ่งเป็นข่าวอาชญากรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อ่านข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานสามารถเข้าใจเนื้อหาข่าวได้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อ่านเนื้อหาข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าว ($P < 0.01$) สอดคล้องกับผลของข่าวทดลองที่ 2 ซึ่งเป็นข่าววิทยาศาสตร์ ($P < 0.01$)

1.1.2 ข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าวและภาษามาตรฐานส่งผลต่อความเข้าใจของผู้มีการศึกษาสูงและต่ำแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าวและภาษามาตรฐานส่งผลต่อความเข้าใจทั้งในกลุ่มผู้มีการศึกษาสูงและต่ำไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน โดยผลจากข่าวทดลองทั้ง 2 ข่าวพบว่า ข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจมากกว่าที่เขียนด้วยภาษาข่าว ทั้งในกลุ่มผู้มีการศึกษาสูงและต่ำ และไม่พบว่ามีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างตัวแปรลักษณะของภาษากับระดับการศึกษาที่จะมีผลต่อความเข้าใจในข่าว

1.2 ภาษาข่าวและภาษามาตรฐานมีผลต่อการระลึกเนื้อหาข่าว

1.2.1 เนื้อหาข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานทำให้ผู้อ่านระลึกได้แตกต่างจากที่เขียนด้วยภาษาข่าว ผลการวิจัยสนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า ในข่าวทดลองที่ 1 และ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ได้อ่านเนื้อหาข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานสามารถระลึกเนื้อหาข่าวได้แตกต่างจากกลุ่มที่อ่านเนื้อหาที่เขียนด้วยภาษาข่าว ($P < 0.01, 0.05$) โดยข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถระลึกได้มากกว่าภาษาข่าว

1.2.2 ข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าวและภาษามาตรฐานส่งผลต่อการระลึกของผู้มีการศึกษาสูงและต่ำแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าวและภาษามาตรฐานส่งผลต่อการระลึกในกลุ่มผู้มีการศึกษาสูงและต่ำไม่แตกต่างกัน จึงไม่สนับสนุนสมมุติฐาน โดยข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถระลึกได้มากกว่าที่เขียนด้วยภาษาข่าว ทั้งในกลุ่มผู้มีการศึกษาสูงและต่ำ และไม่พบว่ามีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างตัวแปรลักษณะของภาษากับระดับการศึกษาที่จะส่งผลต่อการระลึกเนื้อหาข่าว

1.3 ผู้อ่านจะให้ความสนใจเนื้อหาข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าวและภาษามาตรฐานแตกต่างกัน

ในข่าวทดลองที่ 1 ซึ่งเป็นข่าวอาชญากรรม ผู้อ่านประเมินเจตคติด้านความน่าสนใจของเนื้อหาข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าวและภาษามาตรฐานไม่แตกต่างกัน จึงไม่สนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนในข่าวที่ 2 คือข่าววิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า เนื้อหาข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานมีความน่าสนใจแตกต่างจากภาษาข่าว ($P < 0.05$) จึงสนับสนุนสมมุติฐาน โดยเห็นว่า เนื้อหาข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานมีความน่าสนใจมากกว่าที่ใช้ภาษาข่าว

เมื่อให้กลุ่มตัวอย่างประเมินเจตคติด้านความน่าสนใจของข่าวโดยแยกย่อยเป็นเจตคติด้านต่างๆ ในข่าวทดลองที่ 1 คือข่าวอาชญากรรม กลุ่มตัวอย่างประเมินเจตคติที่เกี่ยวกับความน่าสนใจทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ส่วนในข่าวทดลองที่ 2 ซึ่งเป็นข่าววิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างประเมินเจตคติที่เกี่ยวกับความน่าสนใจแต่ละด้านแตกต่างกัน โดยประเมินว่าข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าวมีความเร้าอารมณ์มากกว่าภาษามาตรฐาน ($P < 0.05$) แต่กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าชอบข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานมากกว่า

($P < 0.05$) รวมทั้งเห็นว่า เนื้อหาข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานทำให้เกิดจินตนาการมากกว่าด้วย ($P < 0.01$) ส่วนด้านความน่าสนใจและตรึงความสนใจ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) เพื่อทดสอบหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ผลทางสถิติแสดงว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างตัวแปรด้านลักษณะของภาษาทั้ง 2 แบบกับระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกัน แต่พบว่า ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกันมีผลต่อการประเมินความน่าสนใจของข่าว

1.4 เนื้อหาข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าวและภาษามาตรฐานจะได้รับความเชื่อถือจากผู้อ่านแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยสนับสนุนสมมุติฐาน โดยในข่าวทดลองทั้ง 2 ประเภท กลุ่มตัวอย่างให้ความเชื่อถือต่อข่าวที่เขียนด้วยภาษาแต่ละแบบแตกต่างกัน โดยเห็นว่าเนื้อหาข่าวที่เขียนโดยใช้ภาษามาตรฐานมีความน่าเชื่อถือมากกว่าเขียนด้วยภาษาข่าว ($P < 0.01$)

เมื่อให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความน่าเชื่อถือของข่าวที่ได้อ่านโดยแบ่งเป็นด้านต่างๆ กลุ่มตัวอย่างได้ประเมินความน่าเชื่อถือของภาษาแต่ละแบบแตกต่างกัน ในข่าวทดลองที่ 1 ซึ่งเป็นข่าวอาชญากรรม กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าเนื้อหาข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานนั้นมีความน่าเชื่อถือ ความเป็นกลาง เข้าใจง่าย เป็นข้อเท็จจริง มีความชัดเจน และไม่เกินจริงมากกว่าภาษาข่าว ส่วนด้านการให้ความรู้ นั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ข่าวที่เขียนด้วยภาษาทั้ง 2 แบบให้ความรู้ไม่แตกต่างกัน

สำหรับข่าวทดลองที่ 2 ซึ่งเป็นข่าววิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างประเมินความเชื่อถือของภาษาข่าวและภาษามาตรฐานทุกด้านแตกต่างกัน โดยเห็นว่าข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานมีความน่าเชื่อถือในทุกด้านมากกว่าภาษาข่าว ($P < 0.01$)

เมื่อทดสอบความแปรปรวนแบบ 2 ทางพบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างตัวแปรลักษณะของภาษากับตัวแปรระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่จะส่งผลการประเมินความน่าเชื่อถือของข่าว แต่พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาต่างกันจะประเมินความน่าเชื่อถือของข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าวและภาษามาตรฐานไม่แตกต่างกัน

1.5 ผู้อ่านจะรับรู้ความสำคัญของข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าวและภาษามาตรฐานแตกต่างกัน

ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐาน โดยกลุ่มตัวอย่างรับรู้ความสำคัญของข่าวทดลองที่ 1 และ 2 แตกต่างกัน ($P < 0.05$) กลุ่มตัวอย่างประเมินว่า เนื้อหาข่าวที่เขียนโดยใช้ภาษามาตรฐานมีความสำคัญมากกว่าเนื้อหาข่าวที่เขียนโดยใช้ภาษาข่าว

ผู้วิจัยได้จำแนกเจตคติด้านการรับรู้ความสำคัญของข่าวออกเป็นแต่ละด้าน พบว่า ในข่าวทดลองที่ 1 ซึ่งเป็นข่าวอาชญากรรม กลุ่มตัวอย่างรับรู้ความสำคัญของข่าวในแต่ละด้านต่างกัน โดยในด้านของความเป็นเรื่องที่สำคัญและเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจ กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าไม่มีความแตกต่างกัน แต่ด้านความมีผลกระทบ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ข่าวที่ได้อ่านทั้งจากแบบที่เขียนด้วยภาษาข่าวและภาษามาตรฐานมีผลกระทบแตกต่างกัน ($P < 0.01$) โดยเห็นว่า ข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานมีผลกระทบมากกว่าภาษาข่าว

ส่วนในข่าวทดลองที่ 2 ซึ่งเป็นข่าววิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ความสำคัญของข่าวต่างกัน โดยในการประเมินเจตคติในด้านของความมีผลกระทบ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเนื้อหาข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าวและภาษามาตรฐานมีผลกระทบแตกต่างกัน ($P < 0.05$) โดยประเมินข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานมีผลกระทบมากกว่าที่เขียนด้วยภาษาข่าว แต่ในด้านของความเป็นเรื่องสำคัญและเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าไม่มีความแตกต่างกัน

เมื่อทดสอบโดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง ไม่พบว่ามีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างตัวแปรด้านลักษณะของภาษาในเนื้อหาข่าว กับตัวแปรระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่จะส่งผลถึงการรับรู้ความสำคัญของข่าว และพบว่าผู้ที่มีการศึกษาต่างกันจะรับรู้ความสำคัญของข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าวและภาษามาตรฐานไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 การลำดับเนื้อเรื่องในการเขียนข่าวมีผลต่อการรับรู้ของผู้อ่าน

2.1 การลำดับเนื้อเรื่องแบบปิรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรื่องมีผลต่อความเข้าใจของผู้อ่าน

2.1.1 การลำดับเนื้อเรื่องแบบปิรามิดหัวกลับทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาข่าวแตกต่างจากแบบเล่าเรื่อง ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐาน โดยในข่าวทดลองทั้ง 2 ข่าว การลำดับเรื่องแบบปิรามิด

หัวกลับและแบบเล่าเรื่องทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาข่าวได้แตกต่างกัน ($P < 0.01$) โดยผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาข่าวที่เขียนแบบเล่าเรื่องได้มากกว่าแบบปิรามิดหัวกลับ

2.1.2 การลำดับเรื่องแบบปิรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรื่องส่งผลต่อความเข้าใจของผู้มีการศึกษาสูงและต่ำแตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่สนับสนุนสมมุติฐาน โดยพบว่า ชาวที่มีการลำดับเรื่องแบบปิรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรื่องส่งผลต่อความเข้าใจทั้งในกลุ่มผู้มีการศึกษาสูงและต่ำไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ชาวที่เขียนแบบเล่าเรื่องทำให้กลุ่มผู้มีการศึกษาสูงและต่ำเข้าใจเนื้อหาข่าวได้มากกว่าการเขียนแบบปิรามิดหัวกลับ และไม่พบว่ามีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างตัวแปรด้านการลำดับเรื่องกับระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่จะส่งผลต่อความเข้าใจในข่าว

2.2 การลำดับเนื้อเรื่องแบบปิรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรื่องมีผลต่อการระลึกเนื้อหาข่าวของผู้อ่าน

2.2.1 การลำดับเนื้อเรื่องแบบปิรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรื่องทำให้ผู้อ่านระลึกเนื้อหาของข่าวได้แตกต่างกัน ผลการวิจัยสนับสนุนสมมุติฐาน ในข่าวทดลองที่ 3 และ 4 กลุ่มตัวอย่างสามารถระลึกเนื้อหาข่าวที่เขียนแบบปิรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรื่องได้แตกต่างกัน ($P < 0.01$) โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถระลึกเนื้อหาข่าวที่เขียนแบบเล่าเรื่องได้มากกว่า

จากการจำแนกเนื้อหาข่าวที่กลุ่มตัวอย่างสามารถระลึกได้เป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นใจความสำคัญของข่าวและรายละเอียดปลีกย่อยของข่าว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างสามารถระลึกรายละเอียดในแต่ละส่วนได้ต่างกันคือ ในการลำดับเนื้อเรื่องแบบปิรามิดหัวกลับ กลุ่มตัวอย่างจะสามารถระลึกใจความสำคัญของข่าว (ข่าวทดลองที่ 3 = 78.3 และข่าวทดลองที่ 4 = 81.2) ได้มากกว่ารายละเอียดปลีกย่อย (ข่าวทดลองที่ 3 = 21.7 และข่าวทดลองที่ 4 = 18.2) ส่วนในแบบเล่าเรื่องจะทำให้กลุ่มตัวอย่างระลึกใจความสำคัญในข่าวและรายละเอียดปลีกย่อยในข่าวได้ไม่ต่างกันมากนัก (ข่าวทดลองที่ 3 = 65.4 , 34.6 และข่าวทดลองที่ 4 = 62.5 , 37.5)

2.2.2 การลำดับเรื่องแบบปิรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรื่องส่งผลต่อการระลึกของผู้มีการศึกษาสูงและต่ำแตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่สนับสนุนสมมุติฐาน โดยพบว่า ชาวที่มีการลำดับเรื่องแบบปิรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรื่องส่งผลต่อการระลึกทั้งในกลุ่มผู้มีการศึกษาสูงและต่ำไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ชาวที่เขียนแบบเล่าเรื่องทำให้กลุ่มตัวอย่างทั้งที่มีการศึกษาสูงและต่ำสามารถระลึกเนื้อหาข่าว

ได้มากกว่าแบบพีรามิดหัวกลับ และไม่พบว่ามีการปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างตัวแปรด้านการลำดับเรียงกับระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาได้

2.3 การลำดับเรียงแบบพีรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรียงมีผลต่อความสนใจของผู้อ่านแตกต่างกัน

ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐาน โดยพบว่า ในข่าวทดลองที่ 3 และ 4 กลุ่มตัวอย่างประเมินความน่าสนใจของข่าวที่เขียนแบบพีรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรียงแตกต่างกัน ($P < 0.01$) จึงสนับสนุนสมมติฐาน โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าข่าวที่เขียนแบบเล่าเรียงมีความน่าสนใจมากกว่าแบบพีรามิดหัวกลับ

เมื่อประเมินความน่าสนใจด้านต่างๆ ที่มีต่อข่าวที่ลำดับเรียงแบบพีรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรียง การประเมินความน่าสนใจของข่าวทดลองที่ 3 นั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าข่าวที่มีการลำดับเรียงแบบเล่าเรียงมีความเร้าอารมณ์ เป็นที่ชื่นชอบ ทำให้เกิดจินตนาการและตรึงความสนใจได้มากกว่าแบบพีรามิดหัวกลับ ส่วนด้านของความน่าสนใจ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าข่าวที่มีการลำดับเรียงทั้ง 2 แบบมีความน่าสนใจไม่แตกต่างกัน

ในข่าวทดลองที่ 4 กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าการลำดับเรียงแบบพีรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรียงมีความเร้าอารมณ์ ($P < 0.01$) เกิดจินตนาการ ($P < 0.01$) และตรึงความสนใจ ($P < 0.01$) แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ข่าวที่ลำดับเรียงแบบเล่าเรียงมีความเร้าอารมณ์ ทำให้เกิดจินตนาการ และตรึงความสนใจมากกว่าแบบพีรามิดหัวกลับ แต่ในด้านของความน่าสนใจและความชอบนั้นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าไม่มีความแตกต่างกัน

โดยเมื่อทดสอบความแปรปรวนแบบ Two-way ANOVA พบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างตัวแปรการลำดับเรียงกับตัวแปรระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่จะส่งผลกระทบต่อประเมินความน่าสนใจของข่าว แต่พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาต่างกันจะประเมินความน่าสนใจของข่าวที่เขียนแบบพีรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรียงไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้อ่านจะให้ความเชื่อถือต่อการลำดับเรียงแบบพีรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรียงแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ในข่าวทดลองที่ 3 และ 4 กลุ่มตัวอย่างประเมินเจตคติด้านความน่าเชื่อถือของข่าวจากการลำดับเรื่องแบบปิรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรื่องไม่แตกต่างกัน จึงไม่สนับสนุนสมมุติฐานที่กำหนดไว้

เมื่อให้กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนความน่าเชื่อถือแต่ละด้านของข่าวที่มีการลำดับเรื่องต่างกัน พบว่า ในข่าวทดลองที่ 3 กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าการลำดับเรื่องทั้ง 2 แบบมีความแตกต่างกันในด้านของความเข้าใจง่าย ($P < 0.01$) ความเป็นข้อเท็จจริง ($P < 0.05$) ความชัดเจน ($P < 0.01$) และความไม่เกินจริง ($P < 0.01$) โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ข่าวที่ลำดับเรื่องแบบเล่าเรื่องทำให้เข้าใจง่ายและมีความชัดเจนกว่าแบบปิรามิดหัวกลับ แต่เนื้อหาของข่าวที่ลำดับเรื่องแบบปิรามิดหัวกลับเป็นข้อเท็จจริงและไม่เกินจริงมากกว่าข่าวที่เขียนแบบเล่าเรื่อง ส่วนในด้านของความน่าเชื่อถือ ความเป็นกลาง และให้ความรู้ นั้น กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าไม่มีความแตกต่างกัน

สำหรับข่าวทดลองที่ 4 กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าการลำดับเรื่องทั้ง 2 แบบมีความแตกต่างกันในด้านของความเข้าใจง่าย ($P < 0.01$) ความเป็นข้อเท็จจริง ($P < 0.05$) และความชัดเจน ($P < 0.05$) โดยเห็นว่าข่าวที่มีการลำดับเรื่องแบบเล่าเรื่องมีความเข้าใจง่ายและชัดเจนมากกว่าแบบปิรามิดหัวกลับ แต่เห็นว่าข่าวแบบปิรามิดหัวกลับมีความเป็นข้อเท็จจริงมากกว่า ส่วนในด้านความน่าเชื่อถือ ความเป็นกลาง ให้ความรู้ และไม่เกินจริงนั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าไม่มีความแตกต่างกัน

และเมื่อทดสอบความแปรปรวนแบบ 2 ทางพบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างตัวแปรด้านการลำดับเรื่องกับตัวแปรด้านระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่จะส่งผลต่อการประเมินความน่าเชื่อถือของข่าว แต่พบว่าระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกันส่งผลให้ประเมินความน่าเชื่อถือของข่าวแตกต่างกัน

2.5 ผู้อ่านจะรับรู้ความสำคัญของข่าวที่ลำดับเรื่องแบบปิรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรื่องแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า การลำดับเรื่องที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการรับรู้ความสำคัญของข่าว เพราะกลุ่มตัวอย่างที่อ่านข่าวซึ่งมีการลำดับเรื่องทั้ง 2 แบบรับรู้ความสำคัญของข่าวไม่แตกต่างกัน จึงไม่สนับสนุนสมมุติฐานที่กำหนดไว้

เมื่อให้กลุ่มตัวอย่างประเมินเจตคติที่เกี่ยวกับการรับรู้ความสำคัญของชาวที่ได้อ่าน พบว่า ในข่าวทดลองที่ 3 และ 4 เจตคติในแต่ละด้านของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการลำดับเรื่องทั้ง 2 แบบไม่แตกต่างกัน

จากการทดสอบความแปรปรวนแบบ 2 ทางพบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างตัวแปรด้านการลำดับเรื่องและตัวแปรด้านระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่จะส่งผลต่อการรับรู้ความสำคัญของข่าว แต่ตัวแปรความแตกต่างของระดับการศึกษามีผลต่อการรับรู้ความสำคัญของข่าว

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ลีลาการเขียนข่าวซึ่งประกอบด้วย การใช้ภาษาและการลำดับเนื้อเรื่อง มีผลต่อการรับรู้ของผู้อ่าน โดยสามารถนำข้อมูลมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ภาษาในการเขียนข่าวกับการรับรู้ของผู้อ่าน

1. ความเข้าใจและการระลึกได้ ผลการวิจัยแสดงว่า เนื้อหาข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าวและภาษามาตรฐานมีผลทำให้ผู้อ่านเข้าใจและระลึกเนื้อหาข่าวได้แตกต่างกันจริง โดยพบว่า ข่าวซึ่งเขียนด้วยภาษามาตรฐานทำให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจและระลึกเนื้อหาข่าวได้มากกว่าเขียนด้วยภาษาข่าว ทั้งในกลุ่มผู้มีการศึกษาสูงและต่ำ

ผลการวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับผลวิจัยของ Lutz and Wodak (อ่างแล้ว) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของลีลาการเขียนข่าวที่มีต่อความเข้าใจและความจำของผู้อ่าน โดยผลการศึกษาแสดงว่าการเขียนข่าวที่มีการใช้ภาษาและโครงสร้างประโยคที่เรียบง่าย ไม่สลับซับซ้อน ชัดเจนและตรงไปตรงมานั้นจะทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจในข่าวได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ทั้งนี้แสดงว่า ในการเขียนนั้น หากผู้เขียนเลือกใช้ภาษาที่สามารถสื่อความได้ชัดเจน ไม่ใช่ภาษาที่กำกวมหรือแปลกใหม่ และการเรียบเรียงประโยคที่ไม่สลับซับซ้อนหรือยืดเยื้อยาวเกินไป จะสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจในเนื้อหานั้นได้ลึกซึ้ง เพราะผู้อ่านไม่ต้องแปลความหมายของคำที่ได้อ่านหรือไม่ต้องเรียบเรียงประโยคใหม่ จึงส่งผลให้แบบแผนการรับรู้สามารถประมวลผลข้อมูลที่อ่านนั้นได้อย่างรวดเร็วและเก็บจำได้ค่อนข้างมาก

เช่นเดียวกับการใช้ภาษาไทยมาตรฐานในการเขียนข่าวในงานวิจัยนี้ ซึ่งมีลักษณะดังที่กล่าวมาแล้วว่า นอกจากจะใช้คำที่แสดงความหมายชัดเจนแล้ว ยังใช้ภาษาที่สละสลวยสุภาพและไม่ใช้ภาษาหยาบคาย ภาษาสแลง อักษรย่อ ฯลฯ หรือในการเรียบเรียงคำในประโยค มักจะมีโครงสร้างประโยคที่สมบูรณ์ มีการเรียงคำตามตำแหน่งที่ถูกต้อง ไม่เรียงคำหรือกลุ่มคำผิดลำดับ รวมทั้งไม่ละส่วนต่างๆ ของประโยค อันจะทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิด เป็นการหลีกเลี่ยงการทำให้ผู้อ่านต้องใช้ความพยายามในการอ่านสูง

แต่อย่างไรก็ตาม ลักษณะการใช้ภาษาที่ต่างกันของเนื้อหาข่าวไม่ใช่ตัวแปรเดียวที่มีผลต่อความเข้าใจและความจำในข่าวเท่านั้น ทั้งนี้เพราะผลจากงานวิจัยนี้แสดงว่า ตัวแปรด้านระดับการศึกษาของผู้อ่านก็ส่งผลต่อการรับรู้ในการอ่านข่าวเช่นกัน กล่าวคือ ถึงแม้ผลการวิจัยจะแสดงว่า ภาษามาตรฐานในงานเขียนทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจและระลึกเนื้อหาข่าวได้มากขึ้นก็ตาม แต่ผู้อ่านที่มีการศึกษาลงนั้นก็ยังเข้าใจและระลึกเนื้อหาข่าวได้เพิ่มขึ้นมากกว่าผู้มีการศึกษาต่ำ

ทั้งนี้ สามารถอธิบายตามแนวคิดเรื่อง แบบแผนการรับรู้ (schema) ได้ว่า ระดับความรู้เดิม (prior knowledge) เป็นเงื่อนไขที่ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาข่าวที่ได้รับแตกต่างกัน (Van Dijk and Kintsch อ้างแล้ว) ในกระบวนการรับรู้จากการอ่านนั้น เมื่อผู้อ่านเปิดรับสารเข้าไปสู่สมอง แบบแผนการรับรู้จะตีความข้อมูลที่เข้าไปใหม่นั้น ถ้าข้อมูลที่ได้รับนั้นสอดคล้องกับโครงสร้างความรู้ที่มีอยู่ก่อนแล้ว ก็จะทำให้บุคคลเกิดความเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่มีการศึกษาลงมีแนวโน้มว่าจะมีโครงสร้างความรู้จำนวนมากอยู่ในสมอง จึงสามารถเปิดรับและทำความเข้าใจกับข้อมูลใหม่ที่เข้ามาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนั้น ผลจากการวิจัยยังแสดงว่า ประเภทของข่าวหรือข้อมูลในข่าวเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการรับรู้ เพราะผลของการอ่านข่าวอาชญากรรมพบว่า เมื่อเขียนด้วยภาษาข่าว ผู้ที่มีการศึกษาลงจะสามารถเข้าใจได้มากกว่า แต่เมื่อเขียนด้วยภาษามาตรฐานแล้วจะทำให้ทั้งผู้มีการศึกษาลงและต่ำเข้าใจได้ไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้เป็นเพราะข้อมูลในข่าวอาชญากรรมเป็นข้อมูลที่มีลักษณะเป็นเนื้อหาเดียวไม่ซับซ้อน เพียงแค่เป็นการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเท่านั้น ผู้อ่านเพียงแค่อ่านโดยไม่ต้องใช้ความรู้มาช่วยในการทำความเข้าใจ แต่การที่ข่าวอาชญากรรมเขียนด้วยภาษาข่าวแล้วทำให้ผู้อ่านเข้าใจแตกต่างกัน เป็นเพราะลักษณะของภาษาที่ใช้ในการเขียนนั่นเอง กล่าวคือ ในการอ่านข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าว ทำให้ผู้อ่านต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับหลักของภาษาหรือความหมายของภาษาในแง่ต่างๆ

เพื่อช่วยทำความเข้าใจกับความหมายของภาษาข่าว แต่เมื่อข่าวอาชญากรรมเขียนด้วยภาษามาตรฐานที่มีลักษณะของความชัดเจน เรียบง่าย และรูปประโยคถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ จึงส่งผลให้ผู้อ่านเข้าใจได้มากขึ้นทั้งในกลุ่มผู้มีการศึกษาสูงและต่ำ

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Aronson and Scarborough (1976) ที่มีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของภาษาที่มีต่อการรับรู้ว่า งานเขียนที่จะทำให้การรับรู้มีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับการเรียบเรียงประโยค ในแต่ละประโยคมีองค์ประกอบอยู่ 2 อย่างคือ โครงสร้างของความหมายและโครงสร้างทางไวยากรณ์ ความเข้าใจของผู้อ่านจะเกิดขึ้นได้ง่าย หากงานเขียนนั้นมีการจัดระเบียบของคำในประโยคที่ดี เช่นเดียวกับลักษณะของภาษามาตรฐานในงานวิจัยนี้ ทั้งนี้เพราะภาษามาตรฐานมีการใช้คำที่สื่อความหมายตรงและชัดเจน หลีกเลี่ยงภาษาที่จะส่งผลให้ผู้อ่านเข้าใจผิด และมีการเรียบเรียงคำในประโยคตามโครงสร้างไวยากรณ์ที่มีความกระชับและชัดเจน ไม่สลับซับซ้อนฯฯ จึงส่งผลให้ผู้อ่านรับรู้ได้ดีกว่าภาษาข่าว

สำหรับการอ่านข่าววิทยาศาสตร์ ถึงแม้เนื้อหาข่าวจะเขียนด้วยภาษามาตรฐานก็ตาม แต่ก็มิได้ทำให้ผู้อ่านที่มีการศึกษาดำสามารถเข้าใจได้เท่ากับผู้มีการศึกษาสูง ทั้งนี้เป็นเพราะลักษณะของข้อมูลในข่าวที่ค่อนข้างเป็นสาระความรู้ทางวิชาการนั้น ทำให้ต้องอาศัยความรู้เดิมของผู้อ่านมาช่วยในการทำความเข้าใจ

การที่ข่าวซึ่งเขียนด้วยภาษามาตรฐานทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถระลึกได้มากกว่าที่เขียนด้วยภาษาข่าวนั้น อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากความเข้าใจเนื้อหาข่าวเพราะมีงานวิจัยหลายชิ้นสรุปว่า ระดับของการระลึกได้เป็นผลมาจากความเข้าใจในสาร คือ ถ้าผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจกับสารได้เท่าใด ระดับการระลึกได้ก็จะมากขึ้นไปด้วย (Jacoby and Hoyer อ้างแล้ว)

2. ความน่าสนใจ ความน่าเชื่อถือ และการรับรู้ความสำคัญของข่าว

เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยโดยรวมแล้วพบว่า ในข่าวอาชญากรรม กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าวและภาษามาตรฐานมีความน่าสนใจในทุกๆ ด้านไม่แตกต่างกันเลย ไม่ว่าจะ เป็นความน่าสนใจโดยรวมหรือแยกเป็นด้านต่างๆ ส่วนในข่าววิทยาศาสตร์พบว่า กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าวและภาษามาตรฐานมีความน่าสนใจแตกต่างกัน โดยเห็นว่าข่าววิทยาศาสตร์ที่เขียนด้วยภาษาข่าวมีความเร้าอารมณ์มากกว่า แต่เมื่อเขียนด้วยภาษามาตรฐานได้รับการประเมินว่า มีความน่าสนใจ ชอบ ทำให้เกิดจินตนาการ และตรึงความสนใจมากกว่า

ผลวิจัยดังกล่าวนี้แสดงว่า ข้อเท็จจริงในเนื้อหาข่าวมีผลต่อการประเมินความน่าสนใจของข่าว ด้วย โดยลักษณะของข้อเท็จจริงในข่าวอาชญากรรม คือ เป็นเรื่องของเหตุการณ์ที่ผิดปกติ เกี่ยวกับความขัดแย้งหรือการกระทำผิดทางอาญา ซึ่งมักเป็นเรื่องที่ปลุกชนทั่วไปสนใจ (Human Interest) ดังนั้น เมื่อเขียนด้วยภาษาข่าวหรือภาษามาตรฐาน จึงได้รับความสนใจจากผู้อ่านไม่แตกต่างกัน

ส่วนลักษณะของข้อเท็จจริงในข่าววิทยาศาสตร์ มักเป็นเรื่องในเชิงวิชาการ การค้นพบประดิษฐ์กรรมต่างๆ ฯลฯ ซึ่งอาจมีผลโน้มน้าวให้ผู้อ่านทั่วไปเกิดความสนใจได้ยาก เพราะผู้อ่านจะรู้สึกว่าต้องใช้เวลาและความพยายามในการอ่านสูง และถ้าผู้อ่านเห็นว่ายากต่อการเข้าใจหรือไม่น่าสนใจก็จะเลิกอ่านกลางคันได้ แต่ผลจากการวิจัยนี้แสดงว่า หากภาษาที่ใช้บรรยายข้อเท็จจริงที่เข้าใจได้ยากนั้น มีลักษณะของความชัดเจนทั้งการใช้คำและเรียบเรียงประโยค ซึ่งเป็นเสมือนสิ่งที่จะช่วยในการอธิบายแก่ผู้อ่านให้สามารถทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องยิ่งขึ้น ประกอบกับข้อเท็จจริงในข่าววิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นข้อมูลที่น่าสนใจและแปลกใหม่อยู่แล้ว เมื่อผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องราวได้ เนื้อหาสารก็จะจริงใจให้ผู้อ่านอ่านไปโดยตลอด จึงทำให้ผู้อ่านประเมินว่าเป็นข่าววิทยาศาสตร์ในงานวิจัยนี้เป็นข่าวที่มีความน่าสนใจและชอบอ่าน

สำหรับความน่าเชื่อถือและการรับรู้ความสำคัญของข่าวนั้น ผลการวิจัยปรากฏว่า ข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าวและภาษามาตรฐานได้รับความเชื่อถือและรับรู้ถึงความสำคัญจากผู้อ่านแตกต่างกัน โดยผู้อ่านเห็นว่า ทั้งในข่าวอาชญากรรมและข่าววิทยาศาสตร์ เมื่อเขียนด้วยภาษามาตรฐานทำให้มีความน่าเชื่อถือและสำคัญมากกว่าที่เขียนด้วยภาษาข่าว

ทั้งนี้ จากผลการวิจัยของ Taylor and Thompson (1982 อ้างถึงใน Fiske and Taylor ,1984) สามารถนำมาอธิบายได้ว่า สารที่ใช้ภาษาที่มีสีสัน (colorful language) เพื่อเร้าอารมณ์ผู้อ่าน แม้ผู้อ่านจะเห็นว่าสารนั้นมีความน่าสนใจ แต่ก็มีแนวโน้มว่าจะได้รับความเชื่อถือจากผู้อ่านน้อยกว่าสารที่ใช้ภาษาเรียบง่าย เช่นเดียวกับผลของการวิจัยนี้ที่พบว่า ภาษาข่าวซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน โดยใช้ภาษาที่มีสีสันด้วยการใช้ศัพท์สแลง อักษรย่อ หรือคำแปลกใหม่ที่คิดขึ้นเองนั้น ถึงแม้ว่าจะเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านได้ แต่ผู้อ่านจะประเมินว่าข้อเท็จจริงในข่าวมีความน่าเชื่อถือน้อยกว่าภาษาที่เรียบง่ายดังเช่นภาษามาตรฐาน

ในข่าวอาชญากรรม ผลการวิจัยแสดงว่า ผู้อ่านประเมินว่าข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานมีความน่าเชื่อถือเกือบทุกด้านมากกว่าที่เขียนด้วยภาษาข่าว ยกเว้นด้านของการให้ความรู้ โดยเห็นว่าข่าวอาชญากรรมไม่ว่าจะเขียนโดยใช้ภาษาแบบใดก็ให้ระดับของความรู้ไม่แตกต่างกัน เพราะลักษณะ

ของข้อมูลในข่าวอาชญากรรมเป็นเพียงการแจ้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันให้ผู้อ่านได้รับทราบเท่านั้น แต่เมื่อเป็นข่าววิทยาศาสตร์ ผู้อ่านเห็นว่า ข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานมีความน่าเชื่อถือทุกด้านมากกว่าที่เขียนด้วยภาษาข่าว

จากผลการวิจัยพบว่า ทั้งในข่าวอาชญากรรมและข่าววิทยาศาสตร์ ข่าวที่เขียนด้วยภาษามาตรฐานถูกรับรู้ว่ามีค่าสำคัญในทุกด้านมากกว่าข่าวที่เขียนด้วยภาษาข่าว ทั้งนี้ อาจอธิบายได้ว่า ผู้อ่านทั่วไปมักจะมีแบบแผนความรู้ (schema) ที่ประกอบด้วยความรู้และประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับลักษณะของภาษาที่ใช้ในงานเขียนแต่ละประเภทว่า ภาษามาตรฐานหรือภาษาเขียนนี้นิยมใช้ในงานเขียนที่ค่อนข้างมีแบบแผนหรือเป็นทางการ โดยมักพบในงานเขียนด้านวิชาการ ในเอกสารราชการ ฯลฯ ดังนั้น เมื่อพบลักษณะของภาษามาตรฐานในงานเขียนใด ก็จะใช้แบบแผนการรับรู้เดิมมาอ้างอิงว่า งานเขียนที่ใช้ภาษามาตรฐานนั้นเป็นงานเขียนที่มีความสำคัญและน่าเชื่อถือหรือให้ข้อมูลที่เป็นทางการเช่นเดียวกัน

การลำดับเนื้อเรื่องในข่าวกับการรับรู้ของผู้อ่าน

1. ความเข้าใจและการระลึก

จากการวิจัยพบว่า ในข่าวทดลองทั้ง 2 ข่าว (ซึ่งเป็นข่าวอาชญากรรมเหมือนกัน) การลำดับเรื่องแบบเล่าเรื่องทำให้ผู้อ่านทั้งกลุ่มการศึกษาสูงและต่ำเข้าใจและระลึกเนื้อหาข่าวได้มากกว่าที่เขียนแบบปริมาตรหัวกลับ

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ Thorndyke (อ่างแล้ว) ที่พบว่า การอ่านข่าวที่มีการลำดับเรื่องแบบปริมาตรหัวกลับ ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจเนื้อหาข่าวน้อยกว่าการลำดับเรื่องแบบอื่นๆ รวมทั้งงานวิจัยของ Van Dijk (อ่างแล้ว) ที่พบว่า ผู้อ่านข่าวสามารถเข้าใจเนื้อหาข่าวและระลึกเนื้อหาข่าวเพิ่มขึ้นได้จากการเขียนข่าวที่มีการลำดับเรื่องแบบเล่าเรื่อง ทั้งนี้เขาอธิบายว่า เพราะแบบแผนการรับรู้ของบุคคล (schema) ในการบรรจุข้อมูลใหม่เข้าไปในสมองและถ่ายทอดข้อมูลออกมานั้นจะเป็นลักษณะที่เรียงตามลำดับ ดังนั้น หากผู้อ่านอ่านข้อมูลที่ไม่เรียงกัน ก็จะต้องเรียบเรียงข้อมูลใหม่ให้เป็นลำดับก่อนที่จะบรรจุเข้าไปในโครงสร้างความรู้ และเมื่อจะถ่ายทอดข้อมูลออกมาก็จะพยายามถ่ายทอดออกมาตามลำดับก่อนหลังของเหตุการณ์

ผลของงานวิจัยของ Van Dijk สอดคล้องกับของ Mandler and Johnson (ข้างแล้ว) และ Catellani (1991) ที่ต่างศึกษาเกี่ยวกับผลของการจัดลำดับเหตุการณ์ที่มีต่อการระลึกว่า พบว่า งานเขียนที่ไม่ได้เรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลังอย่างถูกต้อง มีผลทำให้การระลึกได้น้อยลง เพราะการลำดับเหตุการณ์ที่จัดเรียงไม่ถูกต้องจะไปขัดแย้งกับแบบแผนการรับรู้ ซึ่งมักจะมีรูปแบบข้อมูลที่เรียงตามลำดับเหตุการณ์ เมื่อผู้อ่านได้อ่านข่าวที่เขียนแบบเล่าเรื่อง ซึ่งมีลักษณะการดำเนินเรื่องที่สอดคล้องกับแบบแผนการรับรู้ จึงส่งผลให้การประมวลข้อมูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้อ่านจึงสามารถเรียบเรียงข้อมูลเข้าสู่การจำได้เป็นระบบ

ตรงข้ามกับการลำดับเรื่องแบบปิรามิดหัวกลับที่ลำดับเนื้อหาตามลำดับความสำคัญของข้อมูล ทำให้ข้อมูลส่วนต่างๆ กระจัดกระจาย ข้อมูลส่วนที่สำคัญๆ จะไปเสนออยู่ในส่วนแรกๆ ดังนั้น ก่อนที่ผู้อ่านจะป้อนข้อมูลสู่สมอง จึงต้องมาจัดลำดับของข้อมูลที่รับรู้มาเสียใหม่ แล้วจึงบรรจุเข้าไปสู่ความจำ ดังนั้นการเรียบเรียงข้อมูลขึ้นใหม่นี้ อาจทำให้ข้อมูลบางส่วนหายไปหรือถูกบิดเบือนไป การเข้าใจและระลึกได้จึงน้อยลง

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของข่าวที่ผู้อ่านสามารถระลึกได้นั้นพบว่า การเขียนแบบปิรามิดหัวกลับส่งผลให้ผู้อ่านสามารถระลึกใจความสำคัญของข่าวได้ค่อนข้างสูง ส่วนการเขียนแบบเล่าเรื่องนั้น ผู้อ่านสามารถระลึกใจความสำคัญของข่าวได้น้อยกว่า แต่จดจำรายละเอียดปลีกย่อยในข่าวได้ใกล้เคียงกับใจความสำคัญของข่าว ซึ่งการที่ผู้อ่านข่าวที่เขียนแบบปิรามิดหัวกลับสามารถระลึกเนื้อหาส่วนที่เป็นใจความสำคัญของข่าวได้มาก เพราะผลจากการอ่านส่วนความนำข่าว (leads) ที่จะทำให้ทราบว่ใจความสำคัญของแต่ละข่าวคืออะไร

ผลที่กล่าวมาข้างต้น มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผลของกระบวนการสื่อสาร เพราะจุดมุ่งหมายสำคัญในการเปิดรับข่าวสารคือ ผู้อ่านควรต้องทราบว่าแต่ละข่าวมีรายละเอียดที่สำคัญอะไรบ้าง เพราะเมื่อเวลาผ่านไป ข้อมูลที่ผู้อ่านเก็บอยู่ในความจำและนำออกมาใช้ได้คือ ข้อมูลที่เป็นส่วนสำคัญของแต่ละเรื่อง นั่นคือ ใจความสำคัญของข่าวนั้นเอง

2. ความน่าสนใจ ความน่าเชื่อถือ และการรับรู้ความสำคัญของข่าว

ผลการศึกษาเกี่ยวกับความน่าสนใจพบว่า ข่าวที่เขียนแบบเล่าเรื่องได้รับการประเมินว่ามีความน่าสนใจมากกว่าแบบปิรามิดหัวกลับ โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ข่าวที่ลำดับเรื่องแบบเล่าเรื่องมีความ

เร้าอารมณ์ ทำให้เกิดจินตนาการ และสร้างความสนใจมากกว่าที่เขียนแบบปิรามิดหัวกลับ ส่วนด้านความน่าสนใจและความชอบ กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าน่าสนใจและชอบไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจสามารถอธิบายได้ว่า การลำดับเรื่องมีวิธีการเขียนเชิงพรรณนา (descriptive writing) ซึ่งเป็นการให้รายละเอียดอย่างถี่ถ้วนจนสามารถโน้มน้าวให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพได้ชัดเจนราวกับเหตุการณ์นั้นปรากฏอยู่เบื้องหน้า ทำให้เรื่องดูมีชีวิตชีวาและเข้มข้นด้วยการลงคำพูดหรือบทสนทนาของผู้เป็นข่าวที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนได้ฟังคำพูดนั้นด้วยตนเอง หรืออาจจะพรรณนาอารมณ์และความรู้สึกให้ผู้อ่านนึกเห็นคล้อยตามไปด้วยกับเรื่อง (Bloom อ้างแล้ว) ดังนั้น การลำดับเรื่องแบบเล่าเรื่องจึงทำให้ผู้อ่านมีอารมณ์เกิดขึ้นในขณะที่อ่านไปด้วย การที่ผู้อ่านติดตามอ่านเรื่องไปจนจบแสดงว่าเกิดจากความสนใจ แต่การลับเรื่องแบบปิรามิดหัวกลับนั้น ผู้อ่านจะมีแบบแผนการรับรู้ที่ ข้อมูลส่วนที่สำคัญและน่าสนใจของข่าวคือส่วนแรกๆ ผู้อ่านไม่ต้องอ่านรายละเอียดในข่าวก็สามารถทราบใจความสำคัญของข่าวนั้นๆ ได้แล้ว ดังนั้น เมื่อให้ผู้อ่านประเมินความน่าสนใจของข่าวที่เขียนแบบปิรามิดหัวกลับในด้านการสร้างความสนใจหรือเร้าอารมณ์จึงพบว่า ผู้อ่านให้คะแนนเจตคติด้านนี้น้อย

ภาพที่เกิดขึ้นในขณะที่อ่านหรือจินตภาพ (imagery) นั้น นอกจากจะทำให้ผู้อ่านรู้สึกเพลิดเพลินมีอารมณ์ร่วมไปกับเนื้อเรื่องในขณะที่อ่านแล้ว ยังมีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในด้านความเข้าใจและความจำด้วย ทั้งนี้ จินตภาพที่เกิดขึ้นในขณะที่อ่านจะมีผลทำให้ผู้อ่านสามารถจดจำรายละเอียดของเนื้อหาได้มากกว่าปกติ (Paivio, 1971) ดังนั้น ผลการวิจัยนี้จึงสอดคล้องกันว่า ข่าวที่มีการลำดับเรื่องแบบเล่าเรื่องทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจ ระลึกได้ และเห็นว่าข่าวนั้นน่าสนใจ

ส่วนความน่าเชื่อถือ จากการศึกษาพบว่า การลำดับเรื่องแบบปิรามิดหัวกลับและแบบเล่าเรื่องมีความน่าเชื่อถือไม่แตกต่างกัน โดยเมื่อพิจารณาจากข่าวทดลองทั้ง 2 ชิ้น เห็นได้ชัดว่ากลุ่มตัวอย่างประเมินข่าวที่เขียนแบบเล่าเรื่องว่าทำให้เข้าใจง่ายและมีความชัดเจนมากกว่าแบบปิรามิดหัวกลับ ซึ่งถือว่าเป็นความน่าเชื่อถือในด้านคุณภาพของสาร (qualification) และด้านความถูกต้องของสาร (accuracy) แต่ข่าวที่เขียนแบบปิรามิดหัวกลับได้รับการประเมินว่ามีความเป็นข้อเท็จจริงมากกว่าแบบเล่าเรื่อง

การที่ข่าวซึ่งมีการลำดับเรื่องแบบเล่าเรื่องได้รับการประเมินว่า มีความเป็นข้อเท็จจริงน้อยกว่าแบบปิรามิดหัวกลับนั้น สามารถอภิปรายตามแนวคิดเรื่องแบบแผนการรับรู้ได้ว่า ผู้อ่านจะคุ้นเคยว่ารูปแบบการเล่าเรื่องที่กำหนดให้มีตัวละคร (charactor) ฉาก (setting) หรือบทสนทนา (dialogue)

ฯลฯ นั้น เป็นรูปแบบที่มักพบในวรรณกรรมซึ่งเป็นเรื่องที่แต่งขึ้น (fiction) จากความคิดของผู้เขียนมากกว่าจะเป็นการรายงานข่าว จึงทำให้ผู้อ่านเชื่อว่าในชาวนั้นมีความเป็นข้อเท็จจริงน้อย

สำหรับการรับรู้ความสำคัญของข่าว ผลการวิจัยพบว่า การลำดับเรื่องไม่มีผลต่อการรับรู้ความสำคัญของข่าว คือ ไม่ว่าชาวนั้นจะมีการลำดับเรื่องแบบใดผู้อ่านก็จะรับรู้ความสำคัญของข่าวไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการรับรู้ความสำคัญของข่าวอาจขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงที่ปรากฏในข่าว และขึ้นอยู่กับความเกี่ยวข้อง (involvement) ของบุคคล เพราะการรับรู้ความสำคัญของข่าวในงานวิจัยนี้ ศึกษาว่าเป็นข่าวที่มีความสำคัญ อยู่ในความสนใจ และมีผลกระทบหรือไม่ ดังนั้นการรับรู้ความสำคัญจึงอาจขึ้นอยู่กับความเกี่ยวข้องของบุคคลกับแต่ละข่าว

สำหรับตัวแปรด้านระดับการศึกษาของผู้อ่าน ที่ศึกษาว่าจะมีผลต่อการรับรู้ในลีลาการเขียนข่าวหรือไม่นั้น พบว่า ระดับการศึกษาของผู้อ่านจะมีผลต่อการรับรู้ทางปัญญาคือ ความเข้าใจและการระลึกได้ โดยจะส่งผลกระทบต่อผู้ที่มีการศึกษาสูงและต่ำเข้าใจหรือระลึกได้เพิ่มขึ้นแตกต่างกัน แต่ระดับการศึกษาของผู้อ่านจะไม่มีผลด้านเจตคติที่มีต่อสาร คือ ผู้ที่มีการศึกษาสูงและต่ำจะมีเจตคติต่อสารในทิศทางเดียวกัน

กล่าวโดยสรุป ภาษาและการลำดับเนื้อเรื่องมีผลต่อการรับรู้ของผู้อ่านจริง จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ลีลาการเขียนข่าวจะทำให้สื่อมีบทบาทในการกำหนดการรับรู้ของผู้อ่านได้ โดยอันดับแรกคือ กำหนดการรับรู้ในสาระของข้อมูล อันที่จริงแล้ว สื่อมวลชนมีหน้าที่โดยตรงในการเป็นผู้แจ้งข่าวสาร (to inform) ให้ผู้อ่านได้ทราบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในยุคปัจจุบันนี้ซึ่งเป็นสังคมของข้อมูลข่าวสาร (information society) ที่สังคมและปัจเจกบุคคลต้องการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และมีความถูกต้องเพื่อใช้ดำเนินชีวิต คนในสังคมแทบทุกคนจะได้รับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชนต่างๆ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม

กระแสของข่าวสารจำนวนมากที่หลั่งไหลมาสู่คนในสังคมทุกวันนี้ มีข้อมูลจำนวนมากที่เป็นข้อมูลที่มีคุณค่า แต่ผู้รับสารกลับปล่อยผ่านไป อาจเพราะความไม่สามารถทำความเข้าใจได้หรือข้อมูลที่เต็มไปด้วยประโยชน์นั้นไม่สามารถดึงดูดความสนใจให้อ่านได้ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่หนึ่งของสื่อมวลชนที่จะต้องรับใช้สังคม โดยการแสวงหาแนวทางนำเสนอที่จะสนองทั้งความเข้าใจและความพึงพอใจของผู้รับสารให้ได้ เพื่อให้สาระประโยชน์ที่มีอยู่ในข้อมูลเหล่านั้น เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของผู้อ่าน

สอดคล้องกับ Rosher (1981 อ้างถึงใน Bird and Dardenne อ้างแล้ว) ที่เห็นว่า รูปแบบการเขียนข่าวกับเนื้อหาหรือข้อมูลในข่าวต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน นั่นคือ ถึงแม้เนื้อหาในข่าวจะน่าสนใจและมีประโยชน์หรือมีความสำคัญเพียงใด แต่ถ้าถูกเสนอในรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ก็อาจทำให้ข่าวนั้นลดความน่าสนใจและไม่ถูกรับรู้จากผู้รับสารต่อไป แต่ถ้าข่าวหรือข้อมูลที่สำคัญและมีประโยชน์ ถูกนำเสนอสู่ผู้อ่านด้วยการเขียนที่เหมาะสมกับการรับรู้ของผู้อ่านมากที่สุด จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในผู้ส่งสารและผู้รับสาร

ดังนั้น หากผู้รับสารสามารถรับรู้โดยเข้าใจอย่างถูกต้องและลึกซึ้งเพียงพอในข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของตน จะส่งผลให้สื่อมวลชนมีบทบาทอย่างยิ่งในการยกระดับความรู้ความเข้าใจของคนในสังคมให้ดีขึ้น ทั้งนี้ การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้มากขึ้นนั้น ย่อมส่งผลถึงการอ่านของผู้อ่านในครั้งต่อไปเช่นกัน ทั้งนี้เพราะการอ่านที่เกิดความเข้าใจจะทำให้รู้สึกเพลิดเพลินและมีแรงจูงใจ (motivation) ในการอ่านเนื้อหาประเภทนั้นครั้งต่อไป

บทบาทอีกประการหนึ่งของสื่อมวลชนที่เห็นได้จากผลของงานวิจัยนี้คือ การใช้ภาษาและการลำดับเรื่องในการเขียนข่าวแต่ละแบบนั้น ส่งผลให้สื่อมวลชนมีบทบาทในการชักจูงใจ (persuasion) ผู้อ่านให้เกิดความเชื่อถือหรือเห็นความสำคัญของข่าวแตกต่างกันได้ แสดงว่าความน่าเชื่อถือในข่าวที่จะเกิดขึ้นนั้นจะไม่เกิดขึ้นจากคุณลักษณะของแหล่งสาร (source) หรือองค์กรสื่อแต่เพียงเท่านั้น แต่ลีลาการเขียนข่าวนี้ชักจูงให้ผู้รับสารเกิดเจตคติต่อสารโดยไม่รู้สึกตัว

จากบทบาทที่เกิดขึ้นจากลีลาการเขียนข่าวของนี้ อาจกล่าวได้ว่า ลีลาการเขียนข่าวจะทำให้สื่อหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลในการกำหนดการรับรู้ (set agenda) ของผู้อ่านว่าจะให้ผู้อ่านเข้าใจในสารได้มากน้อยเพียงใด ควรจะมีเจตคติต่อประเด็นข่าวนั้นๆ อย่างไร โดยที่สื่ออาจไม่ต้องใช้เนื้อหาสาระของข่าวเป็นสิ่งชี้แนะผู้อ่านให้เชื่อถือหรือเห็นความสำคัญเท่านั้น

ดังนั้น ในวงวิชาการหรือผู้ประกอบการด้านหนังสือพิมพ์ควรใส่ใจในวิธีการเขียนข่าวให้มากขึ้น โดยพิจารณาและแสวงหาแนวทางใหม่ในการเขียนข่าวที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการรับรู้ของผู้อ่านมากที่สุด และไม่ควรกังวลว่า หากลีลาการเขียนข่าวเปลี่ยนไปจะทำให้จำนวนผู้อ่านลดลง ทั้งนี้เพราะ หากพิจารณาตามแนวคิดเรื่องแบบแผนการรับรู้ (schema) อาจกล่าวได้ว่า ที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์คุ้นเคยกับการใช้ภาษาข่าวและการลำดับเรื่องแบบปริมิตหัวกลับนั้น เพราะเป็นรูปแบบที่สื่อมวลชนเสนอจนผู้อ่านเกิดความเคยชินและปรับเข้ากับแบบแผนความรู้ของตนเกี่ยวกับรูปแบบของสื่อ แต่ถ้ารูปแบบการเขียนข่าวเปลี่ยนแปลงไป การรับรู้ของผู้อ่านเกี่ยวกับรูปแบบของข่าวก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วยโดยผู้อ่าน

จะสร้างแบบแผนความรู้เกี่ยวกับรูปแบบของข่าวขึ้นมาใหม่ ดังนั้น ผู้เขียนข่าวด้านสื่อสารมวลชนจึงควรพิจารณาลักษณะการเขียนข่าวในแบบที่แตกต่างออกไปจากที่เคยปฏิบัติ เพื่อประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดต่อการรับรู้ของผู้อ่าน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ภาษาในการเขียนข่าว จากผลการวิจัยที่พบว่า เมื่อใช้ภาษามาตรฐานในการเขียนข่าวแล้วส่งผลให้ผู้อ่านเข้าใจและระลึกเนื้อหาข่าวได้มากขึ้น ซึ่งความเข้าใจและการระลึกได้นี้เป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญยิ่งของการเปิดรับสาร ดังนั้น ในการเขียนข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ผู้เขียนข่าวอาจปรับเปลี่ยนการเขียนข่าวในแต่ละองค์ประกอบของข่าวให้แตกต่างไปจากเดิมบ้าง แต่ยังคงทำหน้าที่ในส่วนของตน เช่นเดิม

อาทิ หัวข่าว (headline) ซึ่งมีหน้าที่เรียกร่องความสนใจของผู้อ่านบนหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์นั้น ไม่ได้ประกอบไปด้วยการใช้ภาษาข่าว ซึ่งมีลักษณะภาษาที่กำกวม การใช้คำสแลง อักษรย่อ คำแปลกใหม่ ฯลฯ เท่านั้น แต่การที่ผู้อ่านจะสนใจประเด็นข่าวในหนังสือพิมพ์นั้น ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยที่สนับสนุนกัน อาทิ ขนาดของตัวอักษรที่ใหญ่เป็นพิเศษ การใช้สีที่เน้นให้โดดเด่น หรือการใช้ภาษาข่าวที่แสดงถึงความผิดปกติของเหตุการณ์ที่เป็นข่าว ฯลฯ เพราะฉะนั้น ลักษณะที่จะเรียกร่องความสนใจจากผู้คนได้ อาจไม่ใช้การใช้ภาษาที่เป็นภาษาข่าวเท่านั้น

ดังนั้น ผู้เขียนข่าวควรปรับเปลี่ยนมาใช้ภาษาในการเขียนข่าวให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อย่างน้อยควรให้ใกล้เคียงกับภาษามาตรฐาน ซึ่งมีลักษณะของการใช้คำที่สุภาพและชัดเจน หลีกเลี่ยงภาษาสแลงหรือคำแปลกใหม่ที่คิดขึ้นเอง ฯลฯ เพราะทั้งจากผลของการวิจัยนี้และจากงานวิจัยของต่างประเทศล้วนส่งผลที่สอดคล้องกันว่า ภาษาที่มีความชัดเจน ตรงไปตรงมา รูปประโยคที่สมบูรณ์ตามหลักไวยากรณ์ ไม่สลับซับซ้อนจนเกินไป ฯลฯ ส่งผลต่อความเข้าใจของผู้อ่านให้มากขึ้น เมื่อภาษาในหัวข่าว ซึ่งมีลักษณะที่สามารถสื่อความให้ผู้อ่านเข้าใจได้นั้น มานำเสนอโดยใช้อักษรขนาดใหญ่พิเศษและสีที่สะดุดตา ก็อาจทำหน้าที่เรียกร่องความสนใจและเพิ่มความเข้าใจในหัวข่าวได้เช่นกัน

2. การลำดับเรื่องในการเขียนข่าว ในการเขียนข่าวนั้น ผู้ที่มีหน้าที่เขียนข่าวอาจพัฒนาให้เกิดรูปแบบการเขียนข่าวแบบใหม่ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะองค์กรของตนขึ้นมาได้ โดยพิจารณาว่าแบบใดจะทำให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์สูงสุด

โดยจากผลการวิจัยนี้ ผู้เขียนข่าวอาจผสมผสานระหว่างข้อดีของการลำดับเรื่องแบบปิรามิด หัวกลับและแบบเล่าเรื่องให้เป็นรูปแบบใหม่ขึ้นมา ข้อดีของการเขียนข่าวแบบปิรามิดหัวกลับอยู่ในส่วนความนำข่าว (leads) ซึ่งเป็นส่วนที่สามารถเรียกกรองความสนใจของผู้อ่านได้ดีและผู้อ่านสามารถทราบใจความสำคัญของแต่ละข่าวได้จากเพียงแค่อ่านความนำข่าวเท่านั้น ส่วนข้อดีของการเขียนแบบเล่าเรื่องคือ ส่วนของเนื้อเรื่อง (body) ที่มีการเรียบเรียงข้อมูลไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผู้อ่านสามารถจินตนาการภาพของเหตุการณ์ได้และสามารถตรึงให้ผู้อ่านอ่านไปตลอดจนจบ

เหตุผลสำคัญที่ควรนำการเขียนข่าวแบบปิรามิดหัวกลับมาพัฒนาร่วมกับแบบอื่นๆ เนื่องจากผู้อ่านทั่วไปยังคงมีความคุ้นเคยกับรูปแบบการนำเสนอที่เป็นแบบปิรามิดหัวกลับ เพราะเป็นแบบที่สื่อหนังสือพิมพ์ใช้ในการเขียนข่าวมาจนเป็นธรรมเนียม กลายเป็นรูปแบบที่เคยชินในการอ่านข่าว ซึ่งเป็นแบบที่เหมาะสมสำหรับผู้อ่านที่ไม่มีเวลามากพอหรือชอบอ่านเนื้อหาที่กระชับ เพียงแคใจความสำคัญของข่าว

เมื่อนำมาพัฒนาให้เกิดการเขียนข่าวรูปแบบใหม่ จะได้การเขียนข่าวที่มีการเสนอส่วนความนำข่าว (leads) ที่ให้รายละเอียดสำคัญๆ ของข่าวตามแบบการเขียนปิรามิดหัวกลับ และเนื้อหาข่าว (body) ก็จะทำเนียบเรื่องไปตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามแบบการเขียนเล่าเรื่อง ซึ่งการดำเนินเรื่องแบบเล่าเรื่องนี้จะทำให้เกิดความสะดวทั้งผู้อ่านและผู้เขียนข่าว เพราะผู้เขียนข่าวไม่ต้องมาเรียบเรียงข้อมูลที่ได้มาตามความสำคัญมากนัก แต่สามารถนำเสนอได้เลยตามลำดับของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ส่วนผู้อ่านก็สามารถเข้าใจเนื้อหาข่าวได้อย่างรวดเร็ว เพราะไม่ต้องมาเรียบเรียงโดยทำความเข้าใจว่าข้อมูลเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อนหลัง นอกจากนั้นยังเหมาะสำหรับผู้อ่านที่มีเวลาน้อย ที่ต้องการอ่านเพียงความนำข่าว และผู้อ่านที่มีความสนใจหรือเวลามากพอที่จะอ่านรายละเอียดของข่าวด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษากับตัวแปรอื่นๆ เพิ่มเติม อาทิ ตัวแปรด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์อื่นๆ ได้แก่ ตัวแปรด้านอาชีพ วิถีชีวิต พฤติกรรมการอ่าน แรงจูงใจในการเปิดรับข่าวสาร ฯลฯ
2. ควรศึกษากับกลุ่มประชากรที่มีความแตกต่างกันเด่นชัดในด้านของระดับการศึกษาหรือสติปัญญา ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งในการเปิดรับสาร เช่น ศึกษากับผู้ที่มีความรู้ในระดับประถมศึกษา ว่าการรับรู้จะส่งผลกระทบต่อผลของงานวิจัยนี้หรือไม่ และควรศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากขึ้น
3. ควรขยายผลการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อศึกษาเกี่ยวกับลีลาการเขียนข่าวที่เหมาะสมกับข่าวแต่ละประเภท ว่าแบบใดที่จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลในการรับรู้ของผู้อ่านมากที่สุด